

College van burgemeesters en wethouders
van de gemeente Rhenen
Postbus 201
3910 AE RHENEN

ONDERWERP	Beoordeling Interbestuurlijk toezicht, informatie- en archiefbeheer over 2021-2022	VAN	Marielle Jansen-ten Berge
DATUM	20-04-2023	TELEFOONNUMMER	+31652769749
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1913279266-3637	E-MAILADRES	marielle.ten.berge@provincie- utrecht.nl
REFERENTIEDATUM	08-07-2022	DOMEIN/OPGAVE	BDO
		TEAM	BEI

Geacht college,

U heeft ons in het kader van interbestuurlijk toezicht (IBT) informatie toegezonden over de uitvoering van de Archiefwet. Wij beoordelen de prestaties van gemeenten als 'voldoet', 'voldoet deels' of 'voldoet niet'.

Het verslag van de gemeentearchivaris over 2021 van de gemeente Rhenen en uw verbeterplan informatiebeheer 2021-2025 hebben wij gebruikt voor een toetsing van de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer in uw gemeente aan de wettelijke eisen.

Vervolgens hebben onze toezichthouders op 30 januari 2023 een gesprek gevoerd met uw manager bedrijfsvoering en uw adviseurs informatievoorziening.

Bij dit gesprek waren ook de archiefinspecteur en de informatieadviseur van het Regionaal Archief Zuid Utrecht (RAZU) aanwezig. Op 29 maart hebben wij een aanvullend gesprek gevoerd met uw gemeentesecretaris en uw manager bedrijfsvoering om de beoordeling en de voorliggende brief te bespreken.

In onze vorige toezichtbrief van 9 november 2020 hebben we al aangegeven dat onze zorgen groeiden, vooral over de vertraging bij het regelen van de randvoorwaarden voor uw digitale informatiehuishouding. Wij gaven toen als belangrijkste verbeterpunt het opstellen van een actueel en realistisch verbeterplan, met name voor die randvoorwaardelijke instrumenten. Juist omdat uw organisatie vrijwel uitsluitend digitaal werkt adviseerden wij u om dit op korte termijn en in nauw overleg met het RAZU te doen.

De informatie die wij toegestuurd hebben gekregen laten onvoldoende zien dat de verbeterpunten van uw gemeentearchivaris en die wij in onze toezichtbrieven vanaf 2019 als zorgpunten aan u hebben gemeld, zijn opgepakt. Wij zien helaas nog steeds een vertraging in de uitvoering van het huidige Verbeterplan informatiebeheer 2021-2025, mede veroorzaakt door beperkte capaciteit. Ook zien wij niet dat de planning tussentijds is bijgesteld of dat de acties uit het verbeterplan zijn afgestemd met het RAZU.

Op basis van de toezichtinformatie, het gesprek en het feit dat we al gedurende een aantal jaren op rij op belangrijke punten onvoldoende verbetering zien, komt ons oordeel uit op 'Voldoet niet'. Dit betekent dat uw informatiebeheer op een flink aantal cruciale punten nog niet voldoet aan de vereisten van de Archiefwet. Het betreft hier met name die aspecten die te maken hebben met de borging van een betrouwbaar en duurzaam digitaal informatiebeheer, die u nog niet of nog niet helemaal hebt gerealiseerd.

Wij realiseren ons terdege dat uw gemeente, net als andere organisaties, in de afgelopen periode moeite heeft gehad met het doorzetten van de verbeteringen, mede door de effecten van Covid en door de krapte in de arbeidsmarkt. In de gesprekken die wij met uw manager bedrijfsvoering en met uw gemeentesecretaris voerden is een doorkijkje gegeven naar uw plannen voor de komende periode om uw informatiebeheer te verbeteren, met de daarbij benodigde capaciteit. In deze gesprekken is ook duidelijk geworden dat de verbeterpunten nu zijn opgepakt en dat er in mei een realistisch verbeterplan wordt opgeleverd in afstemming met het RAZU.

Toetsingscriteria

Bij de beoordeling van uw informatie- en archiefbeheer toetsen wij, net als voorgaande jaren, of u voldoet aan de eisen die de Archiefwet- en regelgeving voorschrijven. In ons 'Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk archieftoezicht' staan de risicogebieden waar wij specifiek naar kijken. Dit zijn: de omslag naar digitaal werken; het duurzaam beheren van analoge en digitale informatie; en de informatiehuishouding bij reorganisaties, herindelingen en samenwerkingsverbanden.

Bij het uitvoeren van ons toezicht hanteren wij de interventieladder, die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Deze interventieladder is te vinden op onze website: [IBT interventieladder](#).

Het oordeel 'Voldoet niet' houdt in dat u wordt opgeschaald naar trede 3 (actief toezicht) van de interventieladder. Dit betekent dat wij afspraken met u maken over verbeteracties en termijnen om wel weer te gaan voldoen aan de eisen die gesteld worden in de Archiefwet. De voortgang van de verbeteringen monitoren wij actief gedurende een vooraf bepaalde periode.

Samenvatting bevindingen en beoordeling

Binnen uw organisatie wordt bijna uitsluitend digitaal gewerkt. We zien echter dat de vereiste randvoorwaarden om digitaal te werken en de verschillende instrumenten die daarvoor nodig zijn nog niet geregeld zijn. Hierdoor is de informatie niet duurzaam toegankelijk.

Al vanaf 2019 wordt als dringend verbeterpunt aangegeven om de randvoorwaarden voor het digitaal informatiebeheer te regelen. Door de vertraging die nu ontstaan is, loopt uw organisatie risico's op overlappende informatie, informatiegaten en authenticiteitsproblemen.

Het naast elkaar laten bestaan (en dus moeten beheren) van zowel de analoge als digitale informatiestromen is bovendien kostbaar.

U heeft onvoldoende opvolging gegeven aan onze verbeterpunten en de aanbevelingen van uw archivaris. U heeft wel gewerkt aan een aantal verplichte instrumenten, maar deze zijn niet volledig geïmplementeerd. Daarbij loopt u risico dat deze niet meer up-to-date zijn.

- Een kwaliteitssysteem dat uw (digitaal) informatiebeheer periodiek en gestructureerd controleert, erover rapporteert en eventueel bijstuurt (zoals bedoeld in de Archiefregeling) is nog niet ingevoerd.
- Er is geen overzicht van alle informatiestromen in uw organisatie (denk aan vak applicaties, email, netwerkschijven) waardoor u het duurzaam beheer van deze digitale informatie niet goed kunt inrichten.
- Er is nog geen vastgesteld handboek vervanging en een genomen vervangingsbesluit. U beschikt nog niet over een digitale bewaarstrategie. Pak de verbeterpunten van uw archivaris op het concept handboek verder op, zodat het besluit genomen kan worden en er een eind komt aan de hybride situatie.
- Uw informatiebeleid loopt tot en met 2022. Er is nog niet gestart met een nieuw informatiebeleidsplan, dit komt mede doordat de prioriteit ligt bij de ontvlechting van de ICT die in een afrondende fase is.
- U beschikt niet over een actueel conversie- en migratiebeleid en u heeft geen advies gevraagd aan het RAZU in 2021 over conversie en migratie activiteiten.
- Er vindt geen digitale vernietiging plaats, omdat dit niet mogelijk is in het huidige zaakstelsel. Door deze strijdigheid met de Archiefwet en met de privacywetgeving is de rechtmatigheid van uw informatiebeheer in het geding.
- Als positief punt willen wij noemen dat de overbrenging van de bouwvergunningen goed aangepakt wordt. Voor de overbrenging van het archiefblok 1995-2016 is een conceptplan gemaakt, maar deze werkzaamheden komen niet terug in het Verbeterplan. Wij raden u aan dit in overleg met uw archivaris op te pakken.

- Er zijn een aantal vacatures op het gebied van informatievoorziening, waardoor er niet voldoende structurele capaciteit ingezet kan worden om het Verbeterplan geheel uit te voeren. Met de huidige aanvullende inhuur kunnen er wel extra stappen gezet worden. Om uw informatiehuishouding ook daarna robuust te kunnen organiseren en uit te kunnen voeren, is structurele kennis en capaciteit op alle onderdelen van de informatiehuishouding noodzakelijk.

Voor een volledig overzicht van verbeteringen verwijzen wij naar onze vorige toezichtbrief en het toezichtverslag van uw gemeentearchivaris. Ons belangrijkste punt is het bestaande Verbeterplan op basis van deze toezichtbrief en het toezichtverslag van uw archivaris, te actualiseren en te voorzien van een realistische planning. Zorg voor voldoende capaciteit om dit plan uit te voeren en te blijven monitoren. Wij gaan er vanuit dat u het gehele verbetertraject blijft uitvoeren in nauw overleg met het RAZU.

Afspraken in het kader van actief toezicht

Omdat wij de uitvoering van de archiefwettelijke taken van uw gemeente als 'voldoet niet' beoordelen, verwachten wij in mei 2023 een actualisatie van uw huidige verbeterplan, waarin bovengenoemde verbeterpunten zijn opgenomen, gekoppeld aan een logisch en realistisch tijdpad. Wij gaan er vanuit dat dit verbeterplan aansluit bij de aanbevelingen uit onze toezichtbrieven en de toezichtrapporten van de gemeentearchivaris. Na ontvangst van het geactualiseerde verbeterplan plannen wij een gesprek in.

We blijven dit kalenderjaar 2023 het verbetertraject monitoren en we gaan met uw organisatie en uw gemeentesecretaris in gesprek over de voortgang van het traject en of de juiste stappen worden gezet richting afschalen op de interventieladder. Onze toezichthouder voert begin september 2023, begin december 2023 en begin maart 2024 de monitoringsgesprekken met uw gemeentesecretaris en uw manager bedrijfsvoering. RAZU is als interne toezichthouder ook aanwezig bij deze gesprekken.

Na het gesprek van maart 2024 informeren wij u opnieuw over onze beoordeling van uw informatiebeheer en de verbeteringen die u daarin doorvoert.

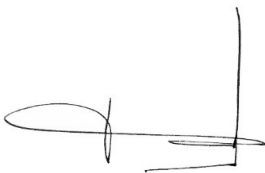
Graag zien wij voor 30 april 2023 uw reactie en uw bevestiging van deze afspraken tegemoet.

Naast toezicht op uw informatie- en archiefbeheer, toetsen wij ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, huisvesting vergunninghouders en financiën. Vanwege een ander beoordelingsritme door wettelijke bepalingen, ontvangt u hiervan op een ander tijdstip onze toezichtbrieven.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Voor deze kaart en meer informatie over de IBT-werkwijze kunt u terecht op www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via de IBT-kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

R.C.L. (Robert) Strijk
Gedeputeerde Financiën, Organisatie, Economie en Europa

cc: Gemeentearchivaris Rhenen